

***Novament el Tribunal Constitucional i els barems:
SSTC 241/2000, 242/2000, 244/2000 i 262/2000***

Jesús Pintos Ager

Des que al juny passat ens vam fer ressò a InDret de la decisió recaiguda sobre el barem d'assegurances a la STC 181/2000, el Tribunal Constitucional ha fet ús de l'argumentació llavors desenvolupada. La STC, Sala 2a, 242/2000, de 16 d'octubre, que resol el recurs d'empara 27/1997, la invoca explícitament per tal de deixar d'aplicar la Taula V, B) i indemnitzar el lucre cessant acreditat per sobre del sostre legal. El Tribunal Constitucional manté el seu criteri entorn del "tractament jurídic diferent en funció del simple fet d'haver-se o no produït com a conseqüència de la circulació de vehicles de motor", segons el qual, "no vulnera el principi d'igualtat", per cert en contra del parer recentment sostingut a la STS, 1a, de 6 de juliol del 2000; per al TS, "seria contrari a la realitat sociològica, que té en compte l'art. 3 CC, titllar de pitjor condició a qui és víctima per accident de cacera respecte a qui ho és per accident de circulació, tot atemptant greument l'equitat, que habilita a trobar una solució justa, que en el cas té el suport legal suficient".

D'altres tres resolucions fan referència al barem, però només usen la doctrina assentada al juny de forma indirecta per a la resolució d'altres recursos d'empara. La primera, STC 241/2000, de 16 d'octubre, a més de desestimar el motiu basat en la desigualtat, valida l'opció pel barem no vinculant de 1991 dins el marge de discrecionalitat atribuït al jutgador abans de l'entrada en vigor del sistema vinculant de 1995. La STC 244/2000, igualment de 16 d'octubre, despatxa els arguments basats en la desigualtat -art. 14- i el deure de rescabament -art. 15- amb la doctrina de la STC 181/2000 de 29 de juny. En canvi, evita entrar en la qüestió de l'exclusió de perjudicats pel barem, arran de la negativa al dret a indemnització per la mort de la seva tia a dues nebodes que no convivia amb ella. En darrer terme, la STC 262/2000, de 30 d'octubre, valida novament la possibilitat d'aplicar un barem, vinculant o no, escollit pel jutgador en ús del marge d'obrar que li atorga el lliure arbitri jurisdiccional pel que fa a la valoració del dany indemnitzable.

Tot i que encara no s'espera un pronunciament sobre les indemnitzacions per lucre cessant en casos de mort i lesions permanents, com a mínim sabem que s'ha admès a tràmit, per providència de 31 d'octubre, una nova qüestió d'inconstitucionalitat, la núm. 4085/1999, plantejada pel Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3 de Logronyo. Continuem creient que la solució dels problemes del barem correspon al seu autor. El fonament jurídic 17è de la STC 181/2000 conté la pauta a seguir pel legislador en la "reforma de la reforma" que vam proposar fa ja més de tres anys i que segueix essent la millor sortida perquè la sentència de 29 de juny no va anar massa enllà. Tal i com succeeix als cursos d'idiomes, el propi Tribunal Constitucional ha iniciat l'exercici per una petita peça -la Taula V B)-, amb la finalitat d'indicar el camí per on cal anar amb els factors de correcció per lucre cessant a les indemnitzacions per mort i lesions permanents. No fer-ho impedeix al barem de 1995 de convertir-se en una bona solució global al problema no resolt encara de la valoració del dany moral, al marge de l'àmbit de risc en què s'esdevingui i sens dubte, del nivell de precaució del causant.